

Експертний висновок
на проект підручника під шифром 7901

1. Відповідність змісту проекту підручника навчальній програмі 1 бал/и/ів.

Зміст проекту підручника відповідає навчальній програмі частково, а саме Розділ I Основи національної безпеки України має дві теми, автор підручника пропонує чотири теми. Розділ III програми Статуту Збройних Сил України, тема 1 звучить Військовослужбовці та відносини між ними. Військова дисципліна, у автора підручника Тема 1 звучить Поняття про військові статuti. В розділі V програми Вогнева підготовка у автора підручника теми не відповідають програмі, а саме Тема 2 в програмі Правила стрільби по нерухомих цілях та цілям, що з'являються. Загальні поняття балістики, в підручнику 5,45 автомати Калашникова. Відповідно Тема 3 не відповідає програмі, в підручнику не розкрита. В підручнику є теми 4,5,6. В навчальній програмі в розділі Вогнева підготовка тільки три теми. Розділ VIII має чотири теми, в автора теж чотири, тільки Темі 3 і 4 не відповідають програмі. Розділ IX не відповідає програмі, в підручнику Тема 3 Домедична допомога в умовах бойових дій (тактична медицина) відсутня.

2. Зміст проекту підручника повинен бути чітко структурованим 2 бал/и/ів.

Підручник структурований, зі вступним словом до учнів звертається начальник Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, доктор історичних наук, професор, генерал-лейтенант Петро Ткачук. Основна думка генерала це розвиток громадянина, високоморальної особистості, яка здатна реалізувати свій потенціал, готова до виконання обов'язку із захисту Батьківщини, наслідувати найкращі приклади мужності та звитяги борців за свободу і незалежність України, як з історичного минулого, так і захисників, які сьогодні відстоюють суверенітет і територіальну цілісність держави у боротьбі з зовнішнім агресором.

На початку кожного розділу автор розкриває загальні поняття, систематизує навчальний матеріал, а вже пізніше розкриває теми розділу. Під час викладання навчального матеріалу автор підручника на поля виносить запитання, які дають можливість залучати учнів до спілкування. Крім того в кінці кожної теми є питання для самоперевірки.

Важливим елементом підручника є ілюстрації та таблиці. В даному підручнику автор використовує сучасні фотографії, альбом малюнків згідно наказу міністра оборони України №606. Таблиці на мій погляд мають бути чіткішими і виразнішими.

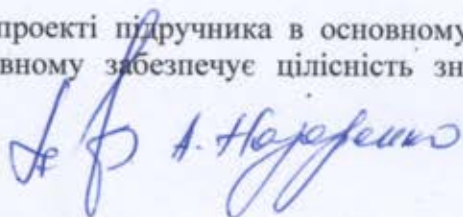
Крім того на сторінці 163 під малюнками де зображені гранатомети переплутані надписи (РПГ-7 названий РПГ-22 і навпаки). Крім того на сторінці 163 граната Ф-1 зображена як граната РГД-5 і навпаки.

3. Технічні засоби полегшення користування підручником 1 бал/и/ів.

Автор підручника не передбачив зміст розділів та тем. Крім того у підручнику немає предметного покажчика, автор підручника в своїй роботі не передбачив додатків, які б доповнювали основний текст. В кінці підручника надані використані джерела інформації.

4. Науковість змісту, повнота розкриття основних положень, використання загальноприйнятої наукової термінології 2 бал/и/ів.

У запропонованому проекті підручника в основному розкрита суть вивчаємих тем. Проект підручника в основному забезпечує цілісність знань та їх системність. Проект

А. Гужаренко

підручника може бути використаний як додатковий матеріал для підготовки до занять (проект підручника не відповідає навчальній програмі).

5. Забезпечення формування ключових і предметної компетентностей засобами, запропонованими в проекті підручника 3 бал/и/ів.

У проекті підручника надана інформація яка повній мірі забезпечує здатність учнів використовувати здобуті знання і навички в життєвих ситуаціях Розділ VIII (Основи цивільного захисту) автор надає практичні рекомендації, які можуть виникнути в екстремальних ситуаціях. Крім того розділ IX (Домедична допомога) практично наскрізь пронизаний практичними рекомендаціями які можуть виникати в життєвих ситуаціях.

Відчувається, що автор в своїй роботі намагається виховати людину-патріота.

6. Компетентнісний характер та дидактична доцільність системи завдань, поданих у проекті підручника 3 бал/и/ів.

В проекті підручника автор після кожної теми подає запитання для перевірки знань (в підручнику виділені червоним кольором), крім того після вивчення тем, які потребують практичної роботи автором моделюються практичні завдання (в підручнику виділені зеленим кольором). Такі завдання сприяють формуванню практичних знань і навичок, логічного й абстрактного мислення, розвитку особистості нового типу.

7. Реалізація ціннісного компонента у процесі формування соціальної поведінки особистості засобами предмета 3 бал/и/ів.

Автор у проекті підручника намагався відобразити сучасне бачення різних аспектів військово-патріотичного виховання у його теоретичних засадах та практичних підходах.

8. Мотивація навчальної діяльності учнів, розвиток інтересу до предмета засобами, запропонованими в проекті підручника 2 бал/и/ів.

Автор підручника намагається зацікавити учнів поданим матеріалом з історії українського війська, станом Збройних Сил України на сучасному етапі, гарно розкритий розділ V (Вогнева підготовка), але на привиликий жаль цей розділ не відповідає навчальній програмі, моделює ситуації (практичні завдання) і пропонує учням їх вирішити.

9. Українознавче наповнення змісту проекту підручника 3 бал/и/ів.

Практично в кожному розділі проекту підручника автор пов'язує поданий матеріал з сучасною Україною, так в Розділі I (Основи національної безпеки України) автор аналізує систему світової колективної безпеки роль і місце держави Україна в системі колективної безпеки. У Розділі II (Збройні Сили України на захисті Вітчизни) автор в цікавій формі подає розвиток Збройних Сил з періоду княжої доби до сьогодення. На мою особисту думку, матеріал, що стосується періоду II світової війни та періоду розбудови сучасних ЗСУ (1991-2014р.р.) в підручнику подається суб'єктивно та однобоко. Автор стверджує що це був період занепаду ЗСУ, наголошує що головну роль в розбудові сучасної армії зіграло створення Національної гвардії України, що м'яко кажучи не відповідає дійсності (у НГУ інші задачі). І останній етап створення ЗСУ це 2014-2017 роки, які дійсно стали переломними в створенні сучасних ЗСУ.

А. А. Назаренко

В Розділі V (Вогнева підготовка) автор розкриває тему сучасних зразків стрілецької зброї українського виробництва, де дає порівняльну характеристику з зразками, які є на озброєнні в ЗСУ.

10. Мова викладу навчального матеріалу 3 бал/и/ів.

Мова підручника відповідає віковим особливостям учнів, автор не перевантажує зміст тем специфічними термінами та фразами. Підручник написаний зрозумілою мовою, лаконічно і послідовно.

11. Забезпечення диференційованого підходу до навчання, індивідуалізації освітнього процесу та підвищення його продуктивності 3 бал/и/ів.

Проект підручника складений таким чином, щоб забезпечити індивідуалізацію навчального процесу, ефективно організувати навчальну діяльність учнів з різними здібностями і навчальними можливостями. Автор ставить запитання для перевірки знань таким чином, щоб кожний учень мав змогу мислити і висловлювати свої думки.

12. Відповідність змістового наповнення проекту підручника віковим особливостям учнів 2 бал/и/ів.

Матеріал проекту підручника поданий в легкій і зрозумілій формі. Всі приклади, які наведені в підручнику взяті з історії України та сучасного життя кожного громадянина держави. Ілюстрації, світлини, які розміщені в проекті підручника відповідають психолого-педагогічним особливостям учнів.

13. Можливості проекту підручника для здійснення учнями самостійної освітньої діяльності та формування вміння вчитися впродовж життя 3 бал/и/ів.

Проект підручника написаний в легкій і доступній формі що дає змогу для самостійного відпрацювання тем. Нажаль автор в своїй роботі не передбачив практичних порад як працювати з підручником, відсутність термінологічного словника, предметного покажчика та змісту підручника ускладнює роботу з ним. Позитивним є той момент, що автор дає посилання на використанні джерела, в тому числі і електронні ресурси.

14. Доцільність, сучасність та логічне розміщення ілюстративного матеріалу як самостійного або додаткового джерела інформації 3 бал/и/ів.

Ілюстрації, малюнки на схеми відповідають змісту навчального матеріалу, містять додаткові відомості що подаються в тексті. Автор в Розділі VII (Прикладна фізична підготовка) використовує аматорські світлини. Вважаю, що схеми, які розміщені в проекті підручника мали би бути яскравішими. Позитивним є то, що автор використовує світлини сучасних ЗСУ, користується останнім наказом міністра оборони України №606, щодо правил носіння військової форми одягу

15. Наявність фахових помилок -2 бал/и/ів.

А. С. П. Назаренко

Сторінка 16 проекту підручника автор дає цитату О.Турчинова, де вказує, що він Голова Ради безпеки і оборони України (О.Турчинов Секретар Ради безпеки та оборони України).

Сторінка 19 проекту підручника у автора «...а також постачання бойовиків» потрібно постачання бойовикам.

Розділ I Тема 3,4. В проєкті підручника є, в навчальній програмі Темі 3 та 4 немає.

Розділ II Тема 2 автор подає суб'єктивну інформацію щодо створення сучасних ЗСУ періоду 1991-2014 року, автор подає як занепад сучасних ЗСУ, не розкриває тему повернення офіцерів-українців до України, прийняття ними Військової Присяги та початок розбудови сучасних ЗСУ, в той же час приділяє значну увагу створенню НГУ, яка не мала відношення до ЗСУ і виконувала тільки внутрішню функцію. На сторінці 62 автор бере на себе сміливість стверджувати, що 19 ракетна бригада в складі 12 пускових установок залишилась тільки для парадів, що не відповідає дійсності.

Сторінка 65, у автора «...Нові київські лідери...», рахую вислів не припустимим.

Сторінка 66, у автора «...у Збройних Силах створено 15 бойових бригад, полк...», потрібно 15 бойових бригад, полків.

В цьому ж розділі в Темі 3 Основи міжнародного гуманітарного права вважаю необхідно додати розпізнавальні емблеми міжнародного гуманітарного Руху Червоного Хреста, дати визначення що таке медичний персонал та установи, військовополонені, цивільне населення, окуповані території, комбатанти, розвідники, найманці, добровольці.

Розділ III Тема 1 не відповідає програмі, в Темі 2 Організація внутрішньої служби не розписаний добовий наряд частини, тому вважаю тема не розкрита.

Розділ IV команди, які прописані в проєкті підручника не відповідають командам, що прописані в Стройовому статуті ЗСУ(сторінка 109).

В розділі V теми не відповідають навчальній програмі, як позитив треба відмітити, що розкрита тема вибухових речовин, та дії при їх виявленні. Тема 3 Ручні гранати та поводження з ними не розкрита.

Сторінка 163 на малюнках зображені ручні гранатомети, написи на малюнках переплутані (РПГ-7 називають РПГ-22 і навпаки), на малюнках зображені ручні осколкові гранати Ф-1 та РГД-5 написи переплутані.

В розділі VI Тема 4 Основи військової топографії вважаю за потрібне ввести поняття аерофотоз'йомка.

Тема 5 цього ж розділу в підручнику відсутня.

Розділ VIII не відповідає програмі.

Розділ IX не відповідає програмі.

Всього балів 32 на проєкт підручника під шифром 7901

Пам'ятаймо! Кожний пункт (з 1 по 15) експертного висновку має бути обґрунтованим, розгорнутим, якісним, повним (із урахуванням усіх позитивних переваг, виявлених помилок і недоліків проєкту підручника).

Обов'язковою складовою експертного висновку є оцінний лист. Бали, виставлені експертом в оцінному листі, мають узгоджуватися зі змістом його експертного висновку.

Методист ХОІППО

(посада)

19.03.2018

(підпис)

А.Назаренко

ПІБ

Оцінний лист на проект підручника під шифром 7901

№	Параметри оцінювання	Кількість балів			
		1	2	3	4
1.	Відповідність змісту проекту підручника навчальній програмі	1			
		<i>відповідає частково</i>			
2.	Чіткість структурування навчального матеріалу		2		
			<i>майже у повній мірі</i>		
3.	Технічні засоби полегшення користування підручником	1			
		<i>мають місце</i>			
4.	Науковість змісту, повнота розкриття основних положень, використання загальноприйнятої наукової термінології		2		
			<i>відповідає частково</i>		
5.	Забезпечення формування ключових і предметної компетентностей засобами, запропонованими в проекті підручника. Впровадження наскрізних змістових ліній «Екологічна безпека і сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» (за наявності їх у навчальній програмі).			3	
				<i>забезпечено майже повністю</i>	
6.	Компетентнісний характер та дидактична доцільність системи завдань, поданих у проекті підручника			3	
				<i>забезпечено майже повністю</i>	
7.	Реалізація ціннісного компонента у процесі			3	

 А.Назаренко

	формування соціальної поведінки особистості засобами предмета				<i>реалізовано у повній мірі</i>	
8.	Мотивація навчальної діяльності учнів, розвиток інтересу до навчального предмета засобами, запропонованими в проекті підручника			2 <i>майже у повній мірі</i>		-
9.	Українознавче наповнення змісту проекту підручника				3 <i>у повній мірі</i>	-
10.	Мова викладу навчального матеріалу				3 <i>мова підручника відповідає віковим особливостям учнів</i>	-
11.	Забезпечення диференційованого підходу до навчання, індивідуалізації освітнього процесу та підвищення його продуктивності				3 <i>забезпечено майже повністю</i>	
12.	Відповідність змістового наповнення проекту підручника віковим особливостям учнів			2 <i>відповідає майже повністю</i>		-
13.	Можливості проекту підручника для здійснення учнями самостійної освітньої діяльності та формування вміння вчитися впродовж життя				3 <i>забезпечено майже повністю</i>	

 А.Назаренко

14.	Доцільність, сучасність та логічне розміщення ілюстративного матеріалу як самостійного або додаткового джерела інформації.				3 відповідає повністю	-
15.	Наявність фахових помилок			-2 незначна кількість		
Всього балів		Числом (прописом) 32 (тридцять два)				

Пам'ятаймо!

Обов'язковою складовою експертного висновку є оцінний лист. Бали, виставлені експертом в оцінному листі, мають узгоджуватися зі змістом його експертного висновку.

Методист ХОІППО

(посада)

А.Назаренко

ПІБ

А.Назаренко